

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Біржовою Радою

ПрАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА»

Протокол № 24/06/20-01

від 20.06.2024 р.

Голова Біржової Ради

С.М. Антонов

«ЗАРЕЄСТРОВАНО»

**Національною комісією з цінних
паперів та фондового ринку**

Постанова № 34/21/1031/К01

від 19.08.2024 р.

Голова Комісії

Р.С. Магомедов

ПРАВИЛА
функціонування багатостороннього торговельного
майданчика деривативних контрактів
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА»

м. Дніпро
2024 р.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	3
РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК ДОПУСКУ УЧАСНИКІВ ДО ТОРГІВ	5
РОЗДІЛ 3. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТОРГІВ	11
РОЗДІЛ 4. ПОРЯДОК ДІЙ У ВИПАДКАХ ВИНИКНЕННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗБОЇВ В ЕТС	15
РОЗДІЛ 5. ЗАПОБІГАННЯ МАНІПУЛЮВАННЮ НА БТМ	15
РОЗДІЛ 6. ДІЇ ОПЕРАТОРА У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН	16
РОЗДІЛ 7. РОЗМІРИ ПЛАТЕЖІВ ЗА ПОСЛУГИ ОПЕРАТОРА ТА ПОРЯДОК ЇХ СПЛАТИ	17
РОЗДІЛ 8. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	17
РОЗДІЛ 9. ЗВІТИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ УЧАСНИКАМ ТОРГІВ	17
РОЗДІЛ 10. КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЦИХ ПРАВИЛ ТА ІНШИХ ДОКУМЕНТІВ ОПЕРАТОРА	17
РОЗДІЛ 11. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ БТМ ТА ЇЇ ОПРИЛЮДНЕННЯ	18
РОЗДІЛ 12. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ	18

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ.

1.1. Правила функціонування багатостороннього торговельного майданчика деривативних контрактів ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА» (надалі - *Правила*) розроблені на підставі Законів України, нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (надалі - *НКЦПФР*), Національного банку України, інших законодавчих актів України, Статуту ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА» (надалі - *Оператор*).

1.2. Правила регламентують питання провадження Оператором діяльності з організації укладання деривативних контрактів на багатосторонньому торговельному майданчику (надалі - *БТМ*) та визначають умови, а також порядок допуску до торгів на БТМ, порядок організації, проведення торгів та укладення деривативних контрактів, порядок взаємодії Оператора з Центральним контрагентом, порядок розкриття інформації про функціонування БТМ та її оприлюднення, а також здійснення контролю за дотриманням цих Правил.

1.3. Правила є обов'язковими для виконання Оператором, учасниками торгів та їх клієнтами.

1.4. Взаємовідносини між Учасниками торгів та їх клієнтами регулюються цими Правилами, Правилами клірингу, Специфікацією Контракту та укладеними між ними договорами, іншими внутрішніми документами Оператора та Центрального контрагента, а також законодавчими актами України.

1.5. Надання Учасником торгів Заявки означає безумовну згоду такого Учасника торгів укласти Контракт на умовах, зазначених у Заявці, та у відповідності до цих Правил, які є невід'ємною частиною такого Контракту.

1.6. Центральний контрагент є стороною кожного Контракту.

1.7. Правила, а також зміни до них затверджуються Біржовою радою, реєструються НКЦПФР у встановленому законодавством України порядку, набувають чинності з дати, визначеної Оператором, та оприлюднюються на Вебсайті Оператора до дати набрання чинності.

1.8. Правила, а також зміни до них оприлюднюються у вільному доступі на Вебсайті Оператора (у цілодобовому режимі).

1.9. У цих Правилах застосовуються наступні терміни та визначення:

1.9.1. Адміністратор ЕТС - працівник Оператора, уповноважений на виконання адміністративних функцій в ЕТС, передбачених цими Правилами.

1.9.2. Акредитація уповноважених представників - реєстрація Оператором уповноважених представників Учасника торгів шляхом внесення їх до Переліку уповноважених представників Учасника торгів.

1.9.3. Біржова рада - колегіальний орган Оператора, який затверджує Правила та виконує функції, передбачені Статутом Оператора та Правилами.

1.9.4. Валютний своп (далі - Свон) - поставний деривативний контракт грошового ринку, базовими активами якого є іноземна валюта та гривня, умови якого визначаються Специфікацією, законодавством України, цими Правилами та Правилами клірингу, та який складається з двох взаємопов'язаних частин (першої частини та другої частини):

- за першою частиною, у день укладення Контракту, одна сторона зобов'язана передати другій стороні визначену Контрактом кількість основного базового активу, а друга сторона - у день укладення Контракту передати першій стороні визначену першою частиною Контракту кількість розрахункового базового активу;

- за другою частиною, у визначений Контрактом день, друга сторона зобов'язана передати першій стороні ту саму кількість основного базового активу, яка була передана за першою частиною, а перша сторона зобов'язана передати другій стороні визначену другою частиною Контракту кількість розрахункового базового активу.

1.9.5. Вебсайт Оператора - офіційний вебсайт Оператора в мережі Інтернет за адресою: <http://fbp.com.ua>.

1.9.6. Допуск до Торгів - надання Оператором Учасникам торгів можливості участі в Торгах на БТМ деривативних контрактів. Допуск на БТМ деривативних контрактів надається

Оператором окремо від інших ринків.

1.9.7. Електронна торгова система (далі - ЕТС) - сукупність організаційних, технологічних та технічних засобів, що використовуються Оператором для забезпечення укладання та виконання Контрактів.

1.9.8. Електронний документ - документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документів, у тому числі електронний підпис.

1.9.9. Електронний підпис (далі - ЕП) - електронні дані, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються ним як підпис. ЕП використовується Учасником торгів для входу в ЕТС, є реквізитом Заявок (інших документів), призначений для захисту Заявки від підробки, дозволяє ідентифікувати Учасника торгів, а також встановити відсутність викривлення інформації в Заявці (іншому документі).

1.9.10. Заявка - поданий Учасником торгів згідно з Правилами електронний документ, який є пропозицією укласти Контракт відповідно до цих Правил та містить умови, на яких пропонується здійснити укладення Контракту; зареєстрована Оператором заявка Учасника торгів є пропозицією та згодою цього Учасника торгів укласти та виконати Контракт.

- **Заявка адресна** - Заявка, яка подана Учасником торгів та адресована іншому Учаснику торгів;
- **Заявка безадресна** - Заявка, яка подана Учасником торгів та адресована усім Учасникам торгів.

1.9.11. Клієнт - особа, за дорученням, в інтересах і за рахунок якої Учасником торгів укладаються Контракти на Торгах.

1.9.12. Контракт - Своп, що укладається на Торгах у БТМ з використанням ЕТС у вигляді електронного документа.

1.9.13. Реєстраційний код фінансового інструменту - ідентифікатор фінансового інструменту, що дозволяє ідентифікувати даний фінансовий інструмент в ЕТС, із зазначенням якого учасниками торгів в ЕТС подаються Заявки, укладаються Контракти, а також розкривається Оператором інформація про результати Торгів. Для Свопів використовується код, який містить літерні коди валют, які виступають базовими активами Свопу.

1.9.14. Реєстраційний код Учасника торгів - ідентифікатор, який складається з букв та/або цифр та надається Учаснику торгів Оператором з метою ідентифікації такого Учасника торгів в ЕТС.

1.9.14. НКЦПФР - Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

1.9.15. Основний базовий актив - базовий актив деривативного контракту, кількість якого є однаковою в обох частинах деривативного контракту.

1.9.16. Правила клірингу - Правила провадження клірингової діяльності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ» та Регламент провадження клірингової діяльності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ», з яким Оператор уклав договір про здійснення клірингу.

1.9.17. Торговий термінал - сукупність програмно-технічних засобів, яка забезпечує доступ Учасника торгів до ЕТС та дозволяє Уповноваженому представнику Учасника торгів подавати, змінювати або видаляти Заявки, укладати Контракти, контролювати їх виконання, отримувати та надавати інформацію про Торги, здійснювати інші дії, необхідні для участі в Торгах, у відповідності до цих Правил та інших документів Оператора. Доступ до Торгів забезпечується за допомогою торгового терміналу Оператора, що є підсистемою ЕТС та надається Учаснику торгів Оператором, та/або програмних засобів інших надавачів послуг доступу до торгів, інтегрованих з ЕТС за погодженням з Оператором.

1.9.18. Розрахунковий базовий актив - базовий актив деривативного контракту, в кількості якого визначається ціна одиниці основного базового активу деривативного контракту.

1.9.19. Специфікація Контракту (далі - Специфікація) - документ Оператора, який разом з цими Правилами та Правилами клірингу визначає стандартні (типові) умови Контрактів, що укладаються на БТМ, та порядок їх виконання.

1.9.20. Ставка Свопу - інформаційний реквізит Заявки, що може приймати значення більше або менше нуля, або дорівнювати нулю, виражається у відсотках річних, та використовується для розрахунку кількості розрахункового базового активу за другою частиною Свопу.

1.9.21. Строк Свопу - проміжок часу, виражений в календарних днях, між датами виконання першої та другої частин Свопу.

1.9.22. Торговельний день - визначений Оператором період часу, протягом якого здійснюються Торги. Протягом Торговельного дня може відбуватися декілька торговельних

сесій. Початок та закінчення торговельного дня встановлюється керівником Оператора з урахуванням вимог чинного законодавства.

1.9.23. Торги - подання Учасниками торгів Заявок на укладання Контрактів на БТМ.

1.9.24. Торговельна сесія - визначений Оператором період часу Торговельного дня, протягом якого здійснюються Торги.

1.9.25. Уповноважений представник Учасника торгів - фізична особа, яка від імені Учасника торгів подає Заявки та укладає Контракти.

1.9.26. Учасник торгів - юридична особа, що має чинну ліцензію на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, та Національний банк України, які відповідно до цих Правил отримали право подавати Заявки та укладати Контракти на БТМ.

1.9.27. Член Оператора - юридична особа, що має чинну ліцензію на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, і отримала статус Учасника торгів хоча б на одному з ринків Оператора.

1.9.28. Центральний контрагент - ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ», що здійснює клірингову діяльність з визначення зобов'язань та клірингову діяльність центрального контрагента за Контрактами згідно з Правилами клірингу.

1.10. Інші терміни, що вживаються в цих Правилах, використовуються відповідно до законодавства України, Специфікації Контракту та Правил клірингу.

РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК ДОПУСКУ УЧАСНИКІВ ДО ТОРГІВ

2.1. Загальні положення щодо Допуску до Торгів.

2.1.1. До Торгів допускаються виключно Учасники торгів і Центральний контрагент.

2.1.2. Учасниками торгів можуть бути юридичні особи, що мають чинну ліцензію на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами.

2.1.3. Статус Учасника торгів у випадках, передбачених законодавством України, може отримати Національний банк України, який укладає Контракти на виконання своїх функцій, визначених законодавством України.

2.1.4. **Учасник торгів** має право подавати Заявки та укладати Контракти:

- 1) від свого імені та за свій рахунок;
- 2) від свого імені та за рахунок Клієнта.

2.1.5. Не допускається подання Заявки Учасником торгів від імені своїх клієнтів (зокрема, на підставі договорів доручення).

2.1.6. Інформація про Учасників торгів включається до Переліку членів Оператора, який веде Оператор, із зазначенням інформації, що член Оператора отримав статус Учасника торгів (допуск до Торгів) на БТМ.

2.1.7. Доступ Учаснику торгів до ЕТС надається Оператором після укладення договору з Оператором, яким засвідчується надання доступу до Торгів та проходження процедури доступу до Торгів (набуття статусу Учасника торгів), передбаченої п. 2.2-2.3 цих Правил, шляхом присвоєння Учаснику торгів індивідуального логіну користувача і пароля. Зміст логіну та пароллю є конфіденційними і не можуть бути передані третім особам.

2.1.8. Допущені до Торгів Учасники торгів відповідають за безпеку індивідуального логіну, пароллю та відповідного комп'ютерного обладнання відповідно до умов договору з Оператором, інших правил та положень Оператора.

2.1.9. Допущені до Торгів Учасники торгів несуть відповідальність за Заявки та Контракти, що були введені чи укладені ними на БТМ, відповідно до вимог цих Правил.

2.1.10. Учасник торгів бере участь в Торгах через своїх уповноважених представників, зареєстрованих в Переліку уповноважених представників Учасників торгів, який веде Оператор. Учасник торгів несе відповідальність за дії своїх уповноважених представників, в тому числі за дії, що здійснюються ними в ЕТС.

2.1.11. Учасник торгів зобов'язаний негайно, але не пізніше 1 (одного) робочого дня повідомити Оператора про припинення повноважень уповноваженої особи Учасника торгів і несе ризик несприятливих наслідків порушення цього обов'язку.

2.1.12. Оператор контролює діяльність Учасників торгів, пов'язану з їх участю в Торгах, дотримання ними внутрішніх документів Оператора і законодавства України.

2.2. Умови набуття статусу Учасника торгів.

2.2.1. Для отримання статусу Учасника торгів кандидат (особа, яка має намір отримати такий статус) зобов'язаний:

1) надати Оператору документи для отримання статусу Учасника торгів на БТМ, перелік та форми яких опубліковані на Вебсайті Оператора, для укладення відповідних договірних відносин щодо доступу до Торгів на умовах цих Правил;

2) акредитувати не менш ніж одного уповноваженого представника шляхом надання документів, перелік та форми яких опубліковані на Вебсайті Оператора та які підтверджують відповідність вимогам, визначеним п. 2.2.2 цих Правил;

3) мати технічну можливість брати участь в Торгах відповідно до технічних вимог, передбачених договірними відносинами та/або опублікованими на Вебсайті Оператора (вимоги до комп'ютерної техніки, каналу зв'язку з ЕТС, засобів електронного підпису тощо);

4) мати допуск Центрального контрагента до клірингових операцій за деривативними контрактами.

2.2.2. Фізична особа, яку кандидат подає в якості уповноваженого представника, повинна відповідати наступним вимогам:

1) бути пов'язаною з кандидатом трудовими відносинами;

2) не мати судимостей за злочини проти власності, злочини у сфері службової чи господарської діяльності, заборони у судовому порядку на провадження будь-яких дій у фінансовій сфері;

3) мати чинний сертифікат фахівця з торгівлі фінансовими інструментами, виданий НКЦПФР, або інший документ, що підтверджує наявність достатньої освіти та досвіду щодо здійснення операцій з торгівлі фінансовими інструментами відповідно до вимог чинного законодавства та НКЦПФР.

2.2.3. Кандидат несе відповідальність за відповідність особи, яку він подає для сертифікації, вимогам цих Правил.

2.2.4. Фізична особа, запропонована для акредитації, може бути акредитовано в якості уповноваженої особи тільки одного Учасника торгів.

2.3. Вимоги до документів, які надаються для отримання статусу Учасника торгів та допуску до Торгів

2.3.1. Усі документи, що подаються кандидатом, не можуть за строком їх складання (засвідчення) перевищувати одномісячної давності.

2.3.2. Кандидат зобов'язаний забезпечувати достовірність та повноту інформації і документів, які подаються ним для отримання статусу Учасника торгів.

2.3.3. Кандидат несе відповідальність за достовірність інформації, що вказана у поданих документах для отримання статусу Учасника торгів.

2.3.4. У випадку, якщо після подання кандидатом документів Оператору на отримання статусу Учасника торгів та допуску до Торгів виникли зміни, що впливають на інформацію, зазначену у наданих документах, кандидат зобов'язаний до прийняття Оператором рішення щодо надання кандидату статусу Учасника торгів та допуску до Торгів проінформувати про це Оператора та подати документи, що підтверджують зміни, що виникли.

2.3.5. У випадку, якщо кандидат вже є учасником торгів на іншому ринку Оператора та надавав передбачені цим розділом Правил документи, які є чинними (актуальними), кандидат надає заяву на отримання статусу Учасника торгів за встановленою Оператором формою та підтвердження про відсутність змін у документах та відомостях, які надавалися Оператору раніше.

2.3.6. Подані кандидатом документи у будь-якому випадку поверненню не підлягають.

2.3.7. Документи (копії документів), передбачені цим розділом Правил, можуть бути надані у паперовій формі, засвідчені підписом керівника або уповноваженої особи кандидата та печаткою (за наявності) або у вигляді електронного документа з накладенням кваліфікованого електронного підпису керівника або уповноваженої особи кандидата. Копії документів, які вимагають засвідчення фізичною особою-власником документа засвідчуються підписом такої особи або у випадку подання електронних документів кваліфікованим електронним підписом особи.

2.3.7. Оператор може встановлювати додаткові вимоги для допуску до Торгів уповноважених представників Учасників торгів у вигляді необхідності проходження ними навчального курсу з торгівлі в ЕТС та складання кваліфікаційних іспитів за результатами навчання.

2.3.8. Вимоги п. 2.3.1-2.3.7 Правил не поширюються на Центрального контрагента та Національний банк України.

2.4. Порядок прийняття рішення про надання статусу Учасника торгів та допуску до Торгів

2.4.1. Отримані від кандидата документи перевіряються відповідним структурним підрозділом Оператора, який:

- 1) перевіряє подані документи на комплектність та відповідність вимогам цих Правил;
- 2) за наслідками перевірки та аналізу поданих документів готує висновок для винесення рішення керівника (уповноваженої особи) Оператора щодо надання кандидату статусу Учасника торгів та допуску до Торгів.

2.4.2. Під час проведення перевірки поданих документів уповноважений працівник відповідного структурного підрозділу Оператора у випадку необхідності має право вимагати від кандидата подання додаткових документів, у тому числі про фінансовий стан кандидата, а також проводити консультації та зустрічі з представниками кандидата.

2.4.3. При розгляді документів кандидата враховуються також такі фактори як репутація кандидата, інформація про діяльність кандидата, відомості про накладені на кандидата санкції.

2.4.4. За наслідками розгляду отриманих від кандидата документів на підставі висновку відповідного структурного підрозділу Оператора кандидату надається статус Учасника торгів та допуск його до Торгів шляхом укладення Оператором з таким учасником відповідних договірних відносин щодо доступу до Торгів або приймається рішення про відмову у наданні кандидату статусу Учасника.

2.4.5. Рішення про відмову у наданні кандидату статусу Учасника приймається керівником (уповноваженою особою) Оператора не пізніше 10 (десяти) робочих днів з дати надання кандидатом усіх запитуваних Оператором документів.

2.4.6. Керівник (уповноважена особа) Оператора може прийняти рішення про відмову у наданні кандидат статусу Учасника торгів з наступних підстав:

- 1) кандидат не відповідає умовам, визначеним **п. 2.2** цих Правил, зокрема надав не всі необхідні документи;
- 2) подані документи оформлені та/або засвідчені з порушенням вимог **п. 2.3** цих Правил;
- 3) наявний негативний висновок відповідно до **п. 2.4.3** цих Правил.

2.4.7. Датою отримання кандидатом статусу Учасника торгів та допуску до Торгів є дата укладення з Оператором договору про надання послуг.

2.4.8. Про надання статусу Учасника торгів та допуску до Торгів Оператор:

1) повідомляє кандидата шляхом підписання з боку Оператора договору щодо доступу до Торгів;

2) повідомляє НКЦПФР в порядку та строки, визначені нормативно-правовими актами НКЦПФР;

3) протягом 2 (двох) робочих днів оприлюднює інформацію про це на Вебсайті Оператора.

2.4.9. У випадку відмови у наданні статусу Учасника торгів, Оператор протягом 5 (п'яти) робочих днів після дати прийняття рішення про відмову направляє кандидату повідомлення з обґрунтуванням причини відмови.

2.4.10. Керівник (уповноважена особа) Оператора може повторно розглянути питання щодо надання статусу Учасника торгів та допуску до Торгів за умови усунення кандидатом порушень, що стали причиною відмови.

2.5. Права та обов'язки Учасників торгів та їх уповноважених представників

2.5.1. Учасники торгів мають право:

- 1) укладати Контракти через ЕТС Оператора;
- 2) користуватися всіма видами послуг, що надаються Оператором;
- 3) у будь-який час відкликати довіреність уповноваженого представника Учасника торгів, що зумовлює припинення допуску до Торгів цього уповноваженого представника;
- 4) ознайомлюватися з усіма правилами та іншими документами Оператора, що безпосередньо впливають на права та обов'язки Учасника торгів, та змінами і доповненнями, що вносяться до них;
- 5) виносити на розгляд керівних органів Оператора пропозиції щодо внесення змін та доповнень до цих Правил та інших документів Оператора.

2.5.2. Всі Учасники торгів мають рівні права.

2.5.3. Протягом чинності свого статусу Учасники торгів зобов'язані:

1) відповідати вимогам провадження професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, визначеними законодавством України;

2) у процесі укладання деривативних контрактів дотримуватися вимог законодавства України (в тому числі антимонопольного законодавства України), нормативно-правових актів НКЦПФР та власних установчих документів, у тому числі щодо наявності згоди на укладення

правочинів на організованих ринках;

3) виконувати ці Правила та інші документи Оператора, дотримуватися умов договорів, укладених з Оператором;

4) визнавати компетенцію відповідних органів Оператора та виконувати прийняті ними на виконання цих Правил рішення;

5) вести облік укладених та зареєстрованих Оператором Контрактів;

6) своєчасно та в повному обсязі оплачувати послуги, що надаються Оператором, згідно з тарифами Оператора;

7) у випадку накладання відповідними органами Оператора штрафів за порушення Учасником торгів або його уповноваженими представниками цих Правил та інших документів Оператора, здійснювати їх оплату на рахунок Оператора в порядку та розмірах, передбачених документами Оператора;

8) протягом 1 (одного) робочого дня письмово інформувати Оператора про:

- будь-які зміни в переліку уповноважених представників Учасника торгів;

- зупинення або анулювання НКЦПФР ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами Учасника торгів;

- прийняте у судовому порядку рішення про визнання Учасника торгів банкрутом, винесення ухвали про його санацію або про початок провадження у справі про банкрутство Учасника торгів.

9) протягом 3 (трьох) робочих днів письмово повідомляти Оператора про будь-які зміни даних, зазначених у документах, що подавалися Учасником торгів для набуття статусу Учасника торгів, а також про:

- зміну найменування, місцезнаходження чи банківських реквізитів Учасника торгів (з доданням копій документів, які підтверджують зміну даних, оформлених відповідно до п. 2.3 цих Правил);

- накладені органами державної влади, судом санкції за господарські правопорушення та санкції щодо порушень на ринках капіталу та організованих товарних ринках, а також інші види санкцій;

- арешт банківських рахунків Учасника торгів із зазначенням причини арешту, хто його здійснив та на який строк, а також дату зняття арешту;

- припинення діяльності Учасника торгів шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення) або ліквідації з будь-яких причин, у тому числі за рішенням вищого органу Учасника торгів (з доданням копії відповідного рішення);

- прийняте у судовому порядку рішення про визнання Учасника торгів банкрутом;

- зупинення або анулювання НКЦПФР ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами Учасника торгів.

2.5.4. З метою створення умов для здійснення операцій на БТМ Оператор забезпечує:

1) розробку та впровадження відповідно до вимог законодавства правил, стандартів та вимог до здійснення операцій з укладання деривативних контрактів;

2) своєчасне інформування Учасників торгів про зміни внутрішніх процедур щодо операцій з фінансовими інструментами;

3) здійснення організації укладання деривативних контрактів відповідно до законодавства, цих Правил та інших документів Оператора на принципах безсторонності, неупередженості, оперативності та точності;

4) контроль за дотриманням Учасниками торгів законодавства, цих Правил та інших документів Оператора, встановлених вимог здійснення професійної діяльності;

5) дотримання Учасниками торгів етичних норм та цивілізованих правил поведінки на ринках капіталу, впровадження ефективних механізмів розв'язання спорів між Учасниками торгів і між Учасниками торгів та їх клієнтами;

6) інформаційну та консультаційну підтримку Учасників торгів щодо проведення в ЕТС операцій з фінансовими інструментами.

2.4.5. Уповноважений представник Учасника торгів має право:

1) брати участь в Торгах;

2) отримувати від Оператора інформацію, що стосується діяльності Оператора з організації торгівлі фінансовими інструментами, яка не є конфіденційною;

3) звертатися до технічної підтримки Оператора за допомогою в користуванні програмним забезпеченням;

4) надавати пропозиції щодо покращення роботи Оператора.

2.4.6. Уповноважений представник Учасника торгів зобов'язаний:

1) дотримуватись цих Правил та інших документів Оператора;

2) діяти в межах наданої йому Учасником торгів довіреності;

3) належним чином використовувати програмне забезпечення, надане йому для здійснення операцій на Торгах.

2.6. Тимчасове зупинення допуску Учасника торгів до Торгів

2.6.1. Під тимчасовим зупиненням допуску до Торгів Учасника торгів розуміється зупинення прийому Оператором Заявок такого Учасника торгів та анулювання раніше поданих ним Заявок.

2.6.2. Тимчасове зупинення допуску Учасника торгів до Торгів відбувається за рішенням керівника (уповноваженої особи) Оператора, який має право прийняти таке рішення у наступних випадках:

- 1) наявність документально підтвердженої інформації про початок провадження у справі про банкрутство;
- 2) накладення відповідної дисциплінарної санкції з боку Оператора;
- 3) наявність рішення керівника (уповноваженої особи) Оператора про припинення статусу Учасника торгів (припинення членства в Операторі), яке не набуло чинності;
- 4) наявність документально підтвердженої інформації про початок процедури припинення Учасника торгів;
- 5) виявлення спроб несанкціонованого доступу Учасника торгів до ЕТС Оператора;
- 6) наявність у Оператора документально підтвердженої інформації про зупинення НКЦПФР дії ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, на строк зупинення дії ліцензії;
- 7) порушення Учасником торгів вимог цих Правил та/або інших документів Оператора, або наявність у Оператора інформації, яка свідчить, за висновками Оператора, про ймовірність порушення Учасником торгів вимог цих Правил та/або інших документів Оператора;
- 8) наявність в Учасника торгів заборгованості з оплати послуг Оператора відповідно до тарифів Оператора та/або накладених Оператором штрафів;
- 9) необхідність внесення до укладеного з Оператором договору щодо доступу до Торгів обов'язкових змін - на термін до моменту внесення цих змін;
- 10) отримання інформації від Центрального контрагента, яка, за висновками Оператора, свідчить про необхідність зупинення допуску до Торгів Учасника торгів;
- 11) отримання Оператором заяви від Учасника торгів про зупинення допуску до Торгів такого Учасника торгів, де зазначено дату, з якої потрібно зупинити допуск до Торгів, а також може вказуватися період, на яких потрібно зупинити допуск до Торгів;
- 12) у інших випадках, визначених внутрішніми документами Оператора та законодавством України.

2.6.3. Про прийняте керівником (уповноваженою особою) Оператора відповідно до **п. 2.6.2** цих Правил рішення Оператор протягом 1 (одного) робочого дня письмово повідомляє Учасника торгів.

2.6.4. Оператор зупиняє допуск Учасника торгів до Торгів негайно з дня прийняття рішення керівника (уповноваженої особи) Оператора відповідно до **п. 2.6.2** цих Правил.

2.6.5. Зупинення допуску до Торгів не припиняє прав та обов'язків Учасника торгів за укладеними раніше Контрактами.

2.7. Припинення статусу Учасника торгів

2.7.1. Припинення статусу Учасника торгів відбувається за рішенням керівника (уповноваженої особи) Оператора:

- 1) за ініціативою Учасника торгів на підставі письмового звернення Учасника торгів та за відсутності у нього зобов'язань перед Оператором та іншими Учасниками торгів;
- 2) у разі прийняття керівником (уповноваженою особою) Оператора рішення про припинення статусу Учасника торгів відповідно до **п. 2.7.2** цих Правил.

2.7.2. Підставами для прийняття керівником (уповноваженою особою) Оператора рішення про припинення статусу Учасника торгів є:

- 1) наявність у Оператора документально підтвердженої інформації про анулювання ліцензії Учасника торгів на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами;
- 2) порушення Учасником торгів цих Правил, інших документів Оператора та/або положень договору, за яким надається доступ до Торгів;
- 3) накладення Оператором відповідної дисциплінарної санкції;
- 4) прострочення Учасником торгів оплати на користь Оператора сум штрафів та/або зборів без підтверджених письмово поважних причин більш як на 10 (десять) банківських днів;
- 5) неодноразове порушення Учасником торгів порядку оплати послуг Оператора;

6) наявність у Оператора документально підтвердженої інформації про прийняття судом рішення про визнання Учасника торгів банкрутом;

7) наявність у Оператора документально підтвердженої інформації про припинення діяльності Учасника торгів шляхом його реорганізації або ліквідації як юридичної особи.

2.7.3. Рішення про припинення статусу Учасника торгів (доступу до Торгів) приймається керівником (уповноваженою особою) Оператора, крім наступних випадків:

1) розірвання договору із Оператором щодо доступу до Торгів або припинення дії такого договору. В цьому випадку статус Учасника торгів (доступу до Торгів) припиняється без рішення керівника (уповноваженої особи) Оператора з дати розірвання (припинення дії) зазначеного договору;

2) накладення Оператором на Учасника торгів дисциплінарної санкції у вигляді припинення статусу Учасника торгів (доступу до Торгів). В цьому випадку рішення про припинення статусу Учасника торгів (доступу до Торгів) набуває чинності в порядку, передбаченому відповідними внутрішніми документами Оператора, відповідно до яких прийнято рішення про припинення статусу Учасника торгів (доступу до Торгів).

2.7.4. Не пізніше наступного робочого дня після дати прийняття керівником (уповноваженою особою) Оператора рішення про припинення статусу Учасника торгів договірні відносини щодо доступу до Торгів, укладені між Оператором та Учасником торгів, вважаються достроково розірваними (крім випадку, коли припинення статусу Учасника торгів відбувається за ініціативою Учасника торгів, який залишається учасником торгів на іншому ринку Оператора).

2.7.5. Учасник торгів втрачає свій статус Учасника торгів не пізніше наступного робочого дня після дати прийняття керівником (уповноваженою особою) Оператора рішення про припинення його статусу Учасника торгів.

2.7.6. Оператор про прийняте керівником (уповноваженою особою) Оператора рішення про припинення статусу Учасника торгів:

1) протягом двох робочих днів письмово повідомляє таку юридичну особу та оприлюднює інформацію про це на Вебсайті Оператора;

2) письмово повідомляє НКЦПФР в порядку та строки, визначені нормативно - правовими актами НКЦПФР.

2.7.7. Припинення статусу Учасника торгів не припиняє прав та обов'язків сторони за укладеними раніше Контрактами цією юридичною особою.

2.7.8. У випадку визнання недійсними у судовому порядку рішень уповноважених державних органів, визначених п. 2.7.2 цих Правил, юридична особа, щодо якої на підставі таких рішень було прийняте рішення керівника (уповноваженої особи) Оператора про припинення статусу Учасника торгів, має право письмово звернутися до Оператора щодо поновлення статусу Учасника торгів після набрання чинності судового рішення про визнання відповідних рішень недійсними.

2.8. Порядок ведення Переліків Учасників торгів (членів Оператора) та їх уповноважених представників

2.8.1. Оператор забезпечує облік Учасників торгів та їх уповноважених представників шляхом ведення в електронному вигляді Переліку Учасників торгів, який відображається в Переліку членів Оператора, та Переліку уповноважених представників Учасників торгів.

2.8.2. Інформація про Учасника торгів вноситься до Переліку членів Оператора датою отримання кандидатом статусу Учасника торгів.

2.8.3. Інформація про Національний банк України, який згідно з законодавством України може брати участь у Торгах, вноситься до Переліку Учасників торгів на дату укладання відповідного договору між Оператором та Національним банком України.

2.8.4. Перелік членів Оператора містить наступні дані:

- найменування;
- код за ЄДРПОУ;
- місцезнаходження;
- дата державної реєстрації;
- номер телефону, факсу та e-mail;
- відомості про ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами;
- дата отримання статусу Учасника торгів;
- стан допуску до Торгів, у тому числі на окремих ринках Оператора;
- дані про дисциплінарні заходи, які були вжиті до члена Оператора (за наявності);
- інші відомості, визначені органами Оператора.

2.8.5. Зміни та доповнення до Переліку членів Оператора вносяться на дату виникнення відповідної події, в тому числі у випадку внесення до Переліку нових Учасників торгів (членів Оператора), вилучення Учасників торгів (членів Оператора) з Переліку, зміни даних щодо Учасників торгів, які містяться в Переліку тощо.

2.8.6. Вилучення відповідного Учасника торгів (інформації про отримання статусу Учасника торгів) з Переліку членів Оператора відбувається у разі:

- 1) припинення статусу Учасника торгів;
- 2) припинення статусу члена Оператора.

2.8.7. Перелік уповноважених представників Учасників торгів містить наступні дані:

- прізвище, ім'я, по батькові представника;
- найменування Учасника торгів, представником якого він є;
- реквізити документа, на підставі якого представнику надано право укладати Контракти;
- дата внесення в Перелік уповноважених представників Учасників торгів;
- строк повноважень представника;
- інші відомості, визначені органами Оператора.

2.8.8. Інформація про уповноваженого представника Учасника торгів вноситься до Переліку уповноважених представників Учасників торгів за умови подання цим Учасником торгів Оператору всіх необхідних для акредитації уповноваженого представника документів.

2.8.9. Зміни та доповнення до Переліку уповноважених представників Учасників торгів вносяться на дату виникнення відповідної події, в тому числі у випадку внесення до Переліку нових уповноважених представників Учасників торгів, вилучення уповноваженого представника Учасника торгів з переліку, зміни даних щодо представника Учасника торгів, які містяться в переліку тощо.

2.8.10. Оператор має право вилучити уповноваженого представника Учасника торгів з переліку у випадку:

- 1) вилучення Учасника торгів, якого він представляє, з Переліку Учасників торгів (Переліку членів Оператора);
- 2) отримання письмового звернення Учасника торгів про припинення повноважень його уповноваженого представника;
- 3) порушення уповноваженим представником цих Правил та інших документів Оператора;
- 4) закінчення терміну дії довіреності, на підставі якої уповноважений представник подає Заявки та укладає Контракти від імені Учасника торгів, якщо до закінчення цього терміну Учасник торгів не надав Оператору нову довіреність на уповноваженого представника;
- 5) інших підстав, передбачених законодавством та нормативно-Оправовими актами НКЦПФР.

2.8.11. Уповноважений представник Учасника торгів не має права укладати Контракти від свого імені та за власні кошти.

РОЗДІЛ 3. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТОРГІВ

3.1. Загальні положення порядку організації та проведення Торгів

3.1.1. Учасники Торгів одержують доступ до ЕТС після підключення в торговому режимі відповідно до договору щодо доступу до Торгів, укладеному з Оператором.

3.1.2. Учасник торгів, підписавши договір щодо доступу до Торгів, погоджується з тим, що усі Контракти укладаються виключно на умовах, викладених у цих Правилах. Відсутність положень цих Правил у копії Контракту у вигляді документа на папері, посилання на ці Правила чи окремі положення цих Правил не свідчить про те, що Контракт укладений не у відповідності до цих Правил.

3.2. Торговельний день.

3.2.1. Торговельні дні встановлюються Оператором з урахуванням вимог законодавства України. Торги проводяться щоденно, за виключенням встановлених відповідно до законодавства України вихідних та неробочих святкових днів. Оператор має право прийняти рішення про відміну проведення Торгів у встановлений відповідно до законодавства України робочий день та (або) про проведення Торгів у встановлений відповідно до законодавства України вихідний або неробочий святковий день.

3.2.2. Час початку і закінчення Торговельних сесій в межах Торговельного дня визначаються рішенням Оператора. Відповідна інформація доводиться до відома Учасників торгів до дати набуття чинності зазначеним рішенням та розміщується на Вебсайті Оператора.

3.2.3. Протягом Торговельної сесії Учасники торгів мають право подавати Заявки, передбачені п. 3.4 цих Правил.

3.3. Специфікація Контракту

3.3.1. На Торгах відповідно до цих Правил та Специфікації Контракту можуть укладатись виключно Свопи.

3.3.2. Оператор затверджує Специфікацію Контракту, яка є частиною цих Правил, погоджує її з Центральним контрагентом і Національним банком України та реєструє її в НКЦПФР.

3.3.3. Специфікація Контракту вводиться в дію після реєстрації її в НКЦПФР з дати, встановленої рішенням Оператора.

3.3.4. Інформація про введення в дію Специфікації Контракту доводиться Оператором до відома Учасників торгів шляхом публікації на Вебсайті не пізніше ніж за 1 (один) Торговельний день до введення її в дію.

3.3.5. На умовах введеної в дію Специфікації Контракту можуть укладатись Свопи з різними валютами основного базового активу відповідно до встановленого Центральним контрагентом переліку основних базових активів деривативних контрактів.

3.3.6. Оператор має право за погодженням з Центральним контрагентом та Національним банком України внести зміни і доповнення до Специфікації Контракту. Нова редакція Специфікації Контракту підлягає реєстрації в НКЦПФР. Порядок повідомлення Учасників про внесення змін і доповнень до Специфікації Контракту встановлюється такою Специфікацією.

3.3.7. Можливість укладання Контракту на умовах введеної в дію Специфікації Контракту встановлюється рішенням Оператора шляхом включення Контракту до списку фінансових інструментів.

3.3.8. Рішення Оператора про можливість укладання Свопів на БТМ повинно містити Список параметрів Контракту, встановлених у відповідності до затверджених Центральним контрагентом параметрів Системи управління ризиками згідно з Правилами клірингу.

У Списку параметрів Контракту зокрема визначається:

- посилання на Специфікацію Свопу;
- реєстраційний код (позначення) Свопу;
- максимальний строк Свопу в календарних днях;
- мінімальний обсяг розрахункового базового активу першої частини Свопу;
- час Торговельної сесії.

3.4. Заявки

3.4.1. Контракти на Торгах укладаються на підставі Заявок.

3.4.2. Заявка на укладання Свопу повинна містити наступні умови, на яких пропонується укласти Контракт та інші реквізити:

- вид Заявки (адресна / безадресна);
- Код Учасника торгів, якому адресована Заявка (вказується, якщо Заявка є адресною);
- реєстраційний код (позначення) Свопу;
- напрямок Заявки («Купити» - заявка на купівлю, відповідно до якої Учасник торгів за першою частиною Свопу має намір передати розрахунковий базовий актив, або «Продати» - заявка на продаж, відповідно до якої Учасник торгів за першою частиною Свопу має намір передати основний базовий актив);
- код клієнта, в інтересах якого надається Заявка (якщо Учасник торгів діє в інтересах клієнта);
- кількість основного базового активу першої та другої частин Свопу;
- кількість розрахункового базового активу першої частини Свопу;
- ставка Свопу, у відсотках річних;
- строк Свопу, в календарних днях;
- інші відомості, встановлені за рішенням органів Оператора.

3.4.3. Будь-яка безадресна заявка на укладання Свопу є заявкою Учасника торгів, яка є пропозицією іншим учасникам торгів укласти Контракт на умовах, зазначених у Заявці.

3.4.4. Будь-яка адресна заявка на укладання Свопу є заявкою Учасника торгів, що адресована іншому Учаснику торгів, яка означає безумовну згоду такого Учасника торгів укласти Контракт на умовах, зазначених у заявці.

3.4.5. Формули розрахунку параметрів Свопу (визначення кількості розрахункового базового активу за другою частиною Свопу, дати розрахунків за другою частиною Свопу, а також інших параметрів Свопу, що здійснюється на підставі умов (даних), які містяться в Заявці на укладання Свопу) публікуються на Вебсайті Оператора.

3.5. Подання Заявок

3.5.1. Учасники торгів подають Заявки з використанням Торгового терміналу шляхом заповнення Заявки, підписання Електронним підписом та відправки в ЕТС.

3.5.2. Оператор негайно реєструє подану Учасником торгів Заявку в Реєстрі Заявок, за винятком наступних випадків:

- 1) припинений доступ Учасника торгів до Торгів;
- 2) Учасник торгів не допущений Центральним контрагентом до клірингових операцій за деривативними контрактами;
- 3) Оператор отримав від Центрального контрагента інформацію про призупинення / припинення надання клірингових послуг Учаснику торгів, який вказаний у Заявці;
- 4) Заявка подана з порушенням вимог щодо змісту Заявки, встановлених цими Правилами;
- 5) Заявка подана в період призупинення Торгів;
- 6) не дотримуються особливі умови подання Заявок, якщо такі умови встановлені Специфікацією Контракту;
- 7) виконання Заявки призведе до порушення вимог валютного законодавства.

3.5.3. Заявка вважається поданою з моменту її реєстрації Оператором в Реєстрі Заявок.

3.5.4. Зареєстрована Оператором Заявка Учасника торгів є згодою цього Учасника торгів укласти і виконати Контракт відповідно до цих Правил та Специфікації Контракту.

3.5.5. Невиконана Заявка може бути скасована (знята) Учасником торгів в порядку, встановленому цими Правилами, з використанням Торгового терміналу.

3.6. Строк дії Заявок.

3.6.1. Заявка, яка діє до її виконання, діє до її повного виконання, але не пізніше закінчення Торговельної сесії Торговельного дня, в якому її подано, або до її скасування.

3.6.2. Заявка, яка діє до закінчення Торговельної сесії, діє до її повного виконання, або до її скасування, або до закінчення Торговельної сесії Торговельного дня, в якому її подано.

3.6.3. Заявка перестає діяти, якщо доступ Учасника торгів до Торгів зупинено.

3.7. Порядок формування Реєстру Заявок.

3.7.1. Оператор в електронному вигляді формує та веде Реєстр Заявок.

3.7.2. Перелік Заявок містить:

- 1) ідентифікаційний номер Заявки;
- 2) відомості, що містяться в поданій Заявці, перераховані в п. 3.4.2 цих Правил;
- 3) дату і час реєстрації Заявки;
- 4) дату і час виконання, скасування (зняття), припинення дії Заявки;
- 5) результат подання Заявки (виконана, скасована (знята) учасником, скасована (відхилена) ЕТС, припинення дії).

3.8. Зустрічні Заявки

3.8.1. Заявки на укладання Свопу вважаються зустрічними, а одна з них зустрічною по відношенню до іншої, якщо одночасно виконуються наступні умови:

- збіг Реєстраційного коду Учасника торгів, що подав одну Заявку, з Реєстраційним кодом Учасника, якому адресована інша Заявка (для Адресної заявки);

- одна із Заявок є Заявкою, яка передбачає укладання Свопу, за першою частиною якого сторона зобов'язана передати іншій стороні Контракту основний базовий актив, а інша Заявка передбачає укладання Свопу, за першою частиною якого сторона зобов'язана передати іншій стороні Контракту розрахунковий базовий актив;

- Заявки містять однаковий реєстраційний код (позначення) Свопу;

- Заявки містять однакову Ставку Свопу;

- Заявки містять однаковий строк Свопу (однакову дату виконання зобов'язань за другою частиною Свопу);

- Заявки містять однакову кількість розрахункового базового активу першої частини Свопу;

- Заявки містять однакову кількість основного базового активу за першою та другою частиною Свопу;

- інші умови, встановлені за рішенням органів Оператора.

3.9. Укладання Контрактів на Торгах

3.9.1. За наявності двох зустрічних Заявок Оператор надає їх Центральному контрагенту з умовами, визначеними на підставі даних, що містяться в таких зустрічних Заявках, [відповідно до затверджених згідно з пунктом 3.4.5 цих Правил формул розрахунку параметрів Свопу.](#)

3.9.2. Центральному контрагенту надаються одночасно дві зустрічні Заявки, які відповідають наступним умовам:

- Заявки містять однаковий реєстраційний код (позначення) Свопу;
- одна із Заявок є Заявкою, яка передбачає укладання Свопу, за першою частиною якого сторона зобов'язана передати іншій стороні Контракту основний базовий актив, а інша Заявка передбачає укладання Свопу, за першою частиною якого сторона зобов'язана передати іншій стороні Контракту розрахунковий базовий актив;
- Заявки містять однакову кількість основного та розрахункового базових активів за першою частиною Свопу;
- Заявки містять однакову кількість основного та розрахункового базових активів за другою частиною Свопу;
- Заявки містять однакові дату розрахунків за першою частиною Свопу;
- Заявки містять однакову дату розрахунків за другою частиною Свопу.

3.9.3. Центральний контрагент, у випадку відповідності наданих Оператором Заявок умовам, визначеним п. 3.9.2 цих Правил, та вимогам Правил клірингу, укладає Контракти з обома Учасниками торгів, які подали зустрічні Заявки.

3.9.4. Укладення контрактів Центральним контрагентом відбувається шляхом акцепту Центральним контрагентом Заявок Учасників торгів, наданих Центральному контрагенту Оператором. Акцепт Заявок Центральним контрагентом здійснюється шляхом направлення Центральним контрагентом відповідних повідомлень (акцептів) Оператору відповідно до договору про здійснення клірингу. Вказані повідомлення не є Заявками.

3.9.5. Повідомлення про акцепт Заявок Центральним контрагентом надсилаються Оператором через Торговий термінал кожному Учаснику, який надав відповідну Заявку. У момент надсилання такого повідомлення:

- вважається, що Учасник торгів отримав його;
- Оператор фіксує факт укладення Контракту.

3.9.6. Порядок виконання Учасниками торгів та Центральним контрагентом зобов'язань за Конtrakтами, укладеними на Торгах, регламентується Правилами клірингу та Специфікацією Контракту.

3.9.7. Усі Контракти, укладені на Торгах, вважаються укладеними у місті за місцезнаходженням Оператора.

3.10. Порядок формування Реєстру Контрактів.

3.10.1. Оператор реєструє Контракти, укладені на Торгах, у Реєстрі Контрактів, який ведеться Оператором в електронному вигляді.

3.10.2. Реєстрація Контрактів здійснюється Оператором по мірі їх укладання.

3.10.3. Реєстр Контрактів щонайменше містить:

- 1) реєстраційний номер Контракту;
- 2) дату та час реєстрації Контракту;
- 3) усі суттєві параметри Контракту.

3.10.4. Оператор має право включати в Реєстр Контрактів інші відомості, окрім передбачених п. 3.10.3 цих Правил.

3.10.5. Виписки з Реєстру Контрактів, укладених Учасником торгів, (Біржові звіти) надаються Учаснику торгів у вигляді електронного документа на щоденній основі, зокрема через Торговий термінал в режимі реального часу. Учасникам торгів надаються виписки з Реєстру Контрактів, укладених Учасником торгів, (Біржові звіти) за звітний місяць, що минув. За запитом Учасника торгів Оператор може надати йому виписки з Реєстру Контрактів, укладених Учасником торгів, за інший період. Основним варіантом є надання Учасникам торгів Виписок з Реєстру Контрактів у вигляді електронного документа, засвідченого підписом керівника (уповноваженої особи) Оператора.

3.10.6. Виписка з Реєстру Контрактів, укладених Учасником торгів, (Біржовий звіт) за певним Конtrakтом за певний період є сукупністю даних, що містяться у Реєстрі Контрактів щодо такого Учасника торгів за відповідним контрактом/за відповідний період.

3.11. Взаємодія Оператора з Центральним контрагентом.

3.11.1. Клірингову діяльність з визначення зобов'язань та клірингову діяльність центрального контрагента за Конtrakтами здійснює ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ» (Центральний контрагент).

3.11.2. Взаємодія Оператора та Центрального контрагента щодо зобов'язань за Конtrakтами здійснюється на підставі укладеного між ними договору про здійснення клірингу,

а також відповідно до цих Правил та Правил клірингу.

3.11.3. Обмін документами та інформацією між Оператором та Центральним контрагентом здійснюється в порядку, встановленому договором про здійснення клірингу та Правилами клірингу.

РОЗДІЛ 4. ПОРЯДОК ДІЙ У ВИПАДКАХ ВИНИКНЕННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗБОЇВ В ЕТС

4.1. Оператор, діючи розумно і передбачливо, приймає заходи, необхідні для профілактики і недопущення виникнення технічних збоїв в ЕТС.

4.2. У разі виявлення Оператором обставин, що з'явилися в результаті технічного збою, та які роблять неможливим продовження надання послуг, пов'язаних з організацією торгівлі, Адміністратор ЕТС здійснює фіксування факту і часу технічного збою в Журналі технічних збоїв, припиняє Торги та вживає невідкладні заходи, направлені на:

- 1) виявлення і усунення причин, що викликали технічний збій;
- 2) усунення технічних наслідків збою;
- 3) забезпечення збереження інформації, що знаходиться в ЕТС, і відновлення інформації, втраченої в результаті технічного збою.

4.3. У разі технічного збою, що робить неможливим роботу окремого Уповноваженого представника Учасника торгів, причини збою усуваються силами і засобами Учасника торгів, якщо збої виникли з незалежних від Оператора причин, в інших випадках - силами і засобами Оператора.

4.4. У разі неможливості оперативного усунення збоїв Уповноважений представник Учасника торгів за допомогою телефонного зв'язку та/або електронної пошти може надати Оператору заяву на скасування (зняття) поданих ним Заявок. Після отримання такої заяви Адміністратор ЕТС невідкладно здійснює скасування (зняття) Заявок, поданих цим Уповноваженим представником Учасника Торгів, в ЕТС.

4.5. У разі виявленні збоїв в ЕТС Адміністратор ЕТС має право прийняти рішення про зупинення Торгів, про що Уповноважені представники Учасників торгів повідомляються з використанням Вебсайту, електронної пошти або іншого доступного каналу зв'язку. У разі необхідності, Оператор повідомляє Центрального контрагента про зупинення Торгів. Після відновлення працездатності ЕТС Торги поновлюються.

4.6. Якщо протягом 20 (двадцяти) хвилин відновити працездатність ЕТС неможливо, Оператор має право прийняти рішення про дострокове припинення Торгів. Це рішення доводиться до відома всіх Учасників торгів з використанням Вебсайту, електронної пошти або іншого доступного каналу зв'язку. У разі необхідності, Оператор повідомляє Центрального контрагента про дострокове припинення Торгів.

4.7. Незважаючи на наявність технічного збою, Оператор не несе відповідальності перед Учасником торгів і його Клієнтами за упущену вигоду та інші витрати Учасника торгів та його Клієнтів.

4.8. Учасник торгів звільняється від зобов'язань, які випливають з виставлених ним в ЕТС Заявок, у випадку одночасної наявності таких обставин:

- 1) Учасник торгів не може скористатись ЕТС у зв'язку з технічними несправностями ЕТС, каналів зв'язку або його Торгового терміналу;
- 2) Учасник торгів негайно повідомив про зазначені технічні несправності Адміністратора ЕТС та подав заяву на скасування (зняття) поданих ним Заявок.

У цьому випадку Адміністратор ЕТС:

- 1) фіксує в журналі технічних збоїв вищенаведені обставини;
- 2) вилучає (знімає) Заявки відповідного Учасника торгів (за його заявою на скасування (зняття) поданих ним Заявок).

Якщо після усунення технічних несправностей Учасник торгів починає користуватися ЕТС без попереднього повідомлення Адміністратора ЕТС, то він несе зобов'язання, які випливають з виставлених ним в ЕТС Заявок, з моменту поновлення доступу до ЕТС.

РОЗДІЛ 5. ЗАПОБІГАННЯ МАНІПУЛЮВАННЮ НА БТМ

5.1. Учасник торгів не має права здійснювати маніпулювання на БТМ.

5.2. Оператор приймає заходи щодо обмеження маніпулювання на БТМ.

5.3. З метою запобігання маніпулюванню на БТМ Оператор здійснює наступні заходи:

1) здійснює контроль за поданими Заявками і Контрактами, що укладаються на Торгах;
2) здійснює аналіз поданих Заявок і укладених Контрактів за підсумками Торгів в цілях визначення фактів можливого маніпулювання на БТМ;

3) у випадку виникнення у Оператора, на підставі аналізу поданих Заявок і укладених Контрактів за підсумками Торгів, обґрунтованих підозр щодо можливого маніпулювання на БТМ, Оператор проводить перевірки фактів можливого маніпулювання на БТМ;

4) припиняє або зупиняє Торги у випадках, встановлених законодавством України і цими Правилами;

5) проводить дисциплінарні розслідування і застосовує до Учасників торгів дисциплінарні заходи, передбачені внутрішніми документами Оператора.

5.4. При проведенні перевірок фактів можливого маніпулювання на БТМ, Оператор має право вимагати від Учасників торгів надати інформацію та документи, які прямо або опосередковано стосуються відповідних Заявок або укладених Контрактів, зокрема:

1) пояснення Уповноважених представників Учасників торгів у зв'язку з поданням відповідних Заявок і укладанням відповідних Контрактів;

2) копії доручень Клієнта, на підставі яких були подані відповідні Заявки і укладені Контракти (якщо відповідні Заявки були подані за дорученням Клієнта);

3) копію договору з Клієнтом, на підставі якого подані відповідні доручення (якщо відповідні Заявки були подані за дорученням Клієнта);

4) пояснення Клієнта у зв'язку з подачею доручень на укладання відповідних Контрактів (якщо відповідні Заявки були подані за дорученням Клієнта);

5) завірені в установленому порядку копії документів, що підтверджують повноваження посадових осіб Учасника торгів, а також зразки підписів таких посадових осіб.

РОЗДІЛ 6. ДІЇ ОПЕРАТОРА У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН

6.1. Можливість укладання Контрактів на Торгах припиняється / зупиняється у випадках, передбачених нормативно-правовими актами НКЦПФР та цими Правилами.

6.2. У разі виникнення обставин непереборної сили, а також обставин, які призводять до суттєвої зміни умов, що впливають на можливість укладання і виконання Контрактів, Оператор за погодженням з Центральним контрагентом має право прийняти рішення:

- про зупинення можливості укладання на Торгах цих Контрактів на строк не більше 3 (трьох) Торговельних днів;

- про зміну умов укладання Контрактів, що вказані в **п. 3.3.8** цих Правил.

6.3. Оператор має право встановити дату останнього Торговельного дня, в ході якого може бути укладений Контракт.

6.4. Оператор не пізніше ніж за 3 (три) робочі дні з моменту зупинення можливості укладання на Торгах Контрактів проводить перевірку наявності обставин, вказаних в **п. 6.2** цих Правил, достовірність джерел інформації, які підтверджують дію цих обставин, і за погодженням з Центральним контрагентом приймає рішення:

- про продовження строку зупинення можливості укладання на Торгах цих Контрактів;

- про поновлення або про припинення можливості укладання на Торгах цих Контрактів;

- про зміну умов укладання Контрактів, що вказані в **п. 3.3.8** цих Правил.

6.5. Інформація про рішення, прийняті Оператором відповідно до **п. 6.2 та 6.4** цих Правил, повідомляється НКЦПФР та доводиться до відома Учасників торгів шляхом публікації на Вебсайті не менш ніж за 1 (один) Торговельний день до набрання чинності вказаних рішень.

6.6. Зупинення Торгів також можливе у зв'язку із фактичною неможливістю проведення Торгів без прийняття рішення Оператором. Після припинення обставин, що стали підставою

для припинення Торгів, Торги підлягають поновленню за рішенням Оператора.

6.7. Оператор здійснює заходи управління позиціями Учасників торгів шляхом:

- 1) контролю за сумами відкритих позицій Учасників торгів та їх Клієнтів;
- 2) у разі виникнення особливих обставин, отримання від Учасників торгів інформації (зокрема всієї необхідної документації) щодо:
  - розміру та мети позиції або взятого зобов'язання,
  - їх прямих або опосередкованих власників,
  - угод про співробітництво,
  - відповідних активів і зобов'язань на відповідному ринку.

Оператор має право вимагати від Учасника торгів закриття або зменшення позиції на тимчасовій або постійній основі згідно з потребами конкретного випадку, а також, у разі якщо такий Учасник торгів не виконав зазначену вимогу, вживати в односторонньому порядку заходів для забезпечення закриття або зменшення позиції. Вжиття заходів для забезпечення закриття або зменшення позиції здійснюється Оператором шляхом направлення відповідного звернення до Центрального контрагента.

У необхідних випадках Оператор має право вимагати від Учасника торгів тимчасового повернення ліквідності на ринок за погодженою ціною та у погодженому обсязі з чітко вираженим наміром зменшити вплив великої чи переважної позиції.

РОЗДІЛ 7. РОЗМІРИ ПЛАТЕЖІВ ЗА ПОСЛУГИ ОПЕРАТОРА ТА ПОРЯДОК ЇХ СПЛАТИ

7.1. Розміри платежів за послуги Оператора встановлюється Тарифами, які затверджує Біржова рада.

7.2. Порядок та строки виконання зобов'язань щодо сплати винагороди Оператору встановлюються Тарифами та укладеним з Оператором договором щодо доступу до Торгів.

РОЗДІЛ 8. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

8.1. Спори, пов'язані з укладанням Контрактів, підлягають розгляду Арбітражною комісією Оператора.

8.2. Порядок діяльності Арбітражної комісії Оператора визначається Оператором та оприлюднюється на Вебсайті.

РОЗДІЛ 9. ЗВІТИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ УЧАСНИКАМ ТОРГІВ

9.1. Оператор формує і надає Учасникам торгів звіти за підсумками Торговельної сесії.

9.2. Звіти надаються в електронному вигляді.

9.3. Звіти можуть бути надані в паперовому вигляді Учаснику торгів за його запитом протягом 3 (трьох) робочих днів після отримання запиту.

9.4. Форма звітів, строки їх надання, вартість послуг Оператора щодо їх формування, затверджуються Оператором.

9.5. У разі виявлення помилок Оператор має право сформулювати і направити Учасникам торгів виправлені звіти.

РОЗДІЛ 10. КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЦИХ ПРАВИЛ ТА ІНШИХ ДОКУМЕНТІВ ОПЕРАТОРА

10.1. Оператор здійснює контроль за дотриманням Учасниками торгів цих Правил, інших документів Оператора, що регулюють організацію Торгів, а також рішень Біржової ради та директора Оператора, шляхом здійснення заходів, передбачених цими Правилами, а також іншими документами Оператора.

10.2. Заходи дисциплінарної дії до Учасників торгів у випадках порушення ними цих Правил, інших внутрішніх документів Оператора та вимог законодавства України визначаються

цими Правилами та документами Оператора щодо організації дисциплінарного контролю.

РОЗДІЛ 11. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ БТМ ТА ЇЇ ОПРИЛЮДНЕННЯ

11.1. Вся інформація, пов'язана з Торгами на БТМ, є власністю Оператора. Оператор залишає за собою право надавати інформацію інформаційним агенціям, засобам масової інформації за плату чи іншим способом поширювати інформацію про торги.

11.2. Дії Оператора щодо оприлюднення інформації спрямовані на захист інтересів Учасників торгів, забезпечення рівних умов щодо отримання інформації про Контракти.

11.3. Доступ до інформації здійснюється в такому порядку:

- 1) вільний доступ (доступ до оприлюдненої Оператором інформації);
- 2) доступ на договірних засадах;
- 3) доступ уповноважених державних органів.

11.4. Оператор у день проведення Торгів зобов'язаний оприлюднювати на Вебсайті у цілодобовому режимі наступну інформацію:

- 1) перелік Учасників торгів, допущених до укладення Контрактів;
- 2) біржовий список фінансових інструментів (список активів, допущених до Торгів);
- 3) обсяг торгівлі деривативними контрактами.

11.5. Оператор оприлюднює на Вебсайті Специфікацію Контракту.

11.6. Оператор також оприлюднює іншу інформацію в порядку та строки, визначені нормативно-правовими актами НКЦПФР.

11.7. Оператор у разі виявлення невідповідностей в інформації, що оприлюднена, має усунути ці невідповідності, оприлюднити інформацію повторно, але не пізніше строків, встановлених нормативно-правовими актами НКЦПФР.

11.8. У разі, якщо останній день оприлюднення інформації є неробочим, останнім днем оприлюднення вважається наступний після неробочого робочий день.

11.9. При організації та проведенні торгів з використанням ЕТС Оператором встановлюються такі обмеження щодо використання інформації, яка є доступною Учасникам торгів в ЕТС та спостерігачам, що отримали доступ до ЕТС:

1) Учасники торгів та/або їх Клієнти, спостерігачі, інформаційні агенції та засоби масової інформації мають право розповсюджувати зазначену інформацію тільки на підставі договору з Оператором;

2) надання інформації про хід та/або підсумки Торгів Учасником торгів своєму Клієнту не є розповсюдженням зазначеної інформації згідно з цим пунктом і така інформація може використовуватися тільки для облікових та аналітичних цілей, а також для надання консультаційних послуг Клієнтам.

11.10. Зміст Контракту, за винятком найменування фінансового інструменту та суми Контракту, є конфіденційною інформацією Оператора та не підлягає розголошенню без згоди Оператора. Інша інформація може бути розкрита для третіх сторін виключно за згодою Оператора. Конфіденційна інформація може бути надана Оператором на запит уповноважених державних органів в межах їх компетенції, встановленої законодавством на отримання доступу до конфіденційної інформації, а також на виконання норм законодавства та нормативно-правових актів НКЦПФР щодо розкриття інформації операторами організованих ринків.

11.11. Оператор надає інформацію НКЦПФР згідно з вимогами, що встановлені нормативними документами НКЦПФР.

РОЗДІЛ 12. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Оператор має право вносити зміни до цих Правил та Специфікації Контракту в порядку, встановленому законодавством України.

Зміни до Специфікації Контракту вносяться за погодженням з Центральним контрагентом.

Зміни до цих Правил в частині, що стосуються порядку укладення/вчинення та виконання Контрактів за участю Центрального контрагента, та/або в частині здійснення клірингу зобов'язань та проведення розрахунків за участю Центрального контрагента вносяться за погодженням з Центральним контрагентом.

12.2. У разі змін законодавства України, до приведення цих Правил у відповідність до законодавства України, ці Правила застосовуються у частині, що не суперечить законодавству України.

12.3. Ці Правила розміщуються на Вебсайті Оператора.

12.4. Після набрання цими Правилами чинності Учасниками торгів автоматично вважаються всі особи, які набули статус Учасника торгів відповідно до Правил ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА» та допущені Центральним контрагентом до клірингових операцій за деривативними контрактами.